

Uchwała Nr LIII/362/2024

Rada Gminy Gościeradów

z dnia 25 stycznia 2024 roku

**W sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych na pomnikach
przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Gościeradów**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.), Rada Gminy Gościeradów uchwala co, następuje:

§ 1. Uzgadnia się przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody:

1. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata Mill.*) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 396 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2).
2. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata Mill.*) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 310 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
3. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata Mill.*) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 336 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)

4. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 205 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
5. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 235 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
6. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 230 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
7. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 248 cm, 263 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
8. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 360 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
9. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 400 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w

sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)

10. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 336 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
11. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 366 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 68, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
12. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 280 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
13. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 312 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
14. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 327 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)

15. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 367 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
16. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 343 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
17. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 400 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)
18. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia na wysokości 130 cm – 327 cm, znajdującego się w miejscowości Gościeradów Folwark na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym nr 54/10, obręb Gościeradów Folwark, uznanego za pomnik przyrody Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie uznania tworów przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Tarnobrzeskiego z dn. 10.01.1989r Nr 1 poz..2)

§ 2. Zakres prac, o których mowa w § 1 odpowiednio dla każdego pomnika obejmuje:

1. Usunięcie pędów regeneracyjnych wokół pnia i odziomka. Od strony północno-wschodniej skrócić zwisający konar. Od strony zachodniej skrócić konar sięgający nad drogę dojazdową do DPS. Konar ten należy zabezpieczyć wiązaniem linowym. Usunąć posusz i wiszące martwe gałęzie w koronie.
2. Cięcia sanitarne i prześwietlające. Należy skrócić dolne zwisające konary. Skrócić odłamany kikut w koronie.
3. Usunąć pędy regeneracyjne w szyi korzeniowej i wokół pnia. Wykonać cięcia sanitarne w koronie drzewa.

4. Usunąć pędy regeneracyjne. Skrócić najdłuższy konar od strony wschodniej. Skrócić dolne gałęzie.
5. Usunąć pędy regeneracyjne u podstawy pnia. Cięcia sanitarne w koronie
6. Cięcia sanitarne. Skrócić dolne konary. Usunąć pędy regeneracyjne
7. Zabezpieczenie pni wiązaniem linowym typu COBRA lub równorzędnym. Cięcia sanitarne. Usunięcie jemioli
8. Korekta korony od strony południowej. Skrócić próchniejący odłamany przewodnik. Usunąć pędy regeneracyjne wokół pnia.
9. Korekta korony polegająca na skróceniu najdłuższych konarów w celu zapobiegnięcia ich załamaniu oraz rozłamaniu pnia. Usunięcie pędów wokół pnia. Cięcia sanitarne
10. Skrócić długie konary nad garażami. Cięcia sanitarne i prześwietlające w koronie.
11. Skrócić konary od strony południowej. Wykonać cięcia sanitarne. Usunąć pędy regeneracyjne wokół odziomka.
12. Wiązanie linowe typu COBRA lub równoważne zabezpieczające pień przed rozłamaniem konkurencyjnych przewodników. Cięcia sanitarne. Usunięcie nadmiernej ilości pędów regeneracyjnych oraz wiszących odłamanych gałęzi i konarów
13. Wiązanie linowe typu COBRA lub równoważne zabezpieczające pień przed rozłamaniem konkurencyjnych przewodników. Docięcie odłamanych kikutów. Cięcia sanitarne. Usunięcie pędów regeneracyjnych wokół szyi korzeniowej.
14. Usunąć pędy regeneracyjne wokół pnia. Cięcia sanitarne. Skrócić pędy regeneracyjne na pniu. Usunąć jemiolę.
15. Cięcia sanitarne. Skrócić pędy regeneracyjne na pniu oraz konary od strony północnej.
16. Usunąć jemiolę. Cięcia korekcyjne korony mające na celu zapobiegnięcie nadmiernemu rozbudowywaniu korony w stronę północną i południową. Cięcia sanitarne.
17. Zabezpieczyć główne przewodniki wiązaniem linowym typu COBRA lub równorzędnym. Usunąć jemiolę. Cięcia sanitarne.
18. Ocena wizualna wskazuje na duże ryzyko upadku drzewa. Przemawia za tym bardzo duży ubytek wnętrza pnia sięgający od podstawy pnia do wysokości około 3 m . Dodatkowym czynnikiem ryzyka jest pochylenie drzewa w stronę

zachodnią o wartości około 15 stopni. Powoduje to generowanie sił ściskających przejawiające się pęknięciami korony od strony zachodniej. Czynnikiem przemawiającym za zachowaniem drzewa jest występowanie dobrze przyrastającego drewna przyrannego wokół ubytków oraz tak zwane kolumny kambialne dzięki którym zachowany jest przepływ asymilatów w dół pnia do korzeni oraz możliwe jest zaopatrywanie drzewa w wodę. W celu dokładnego określenia ryzyka upadku tego drzewa konieczne jest przeprowadzenie specjalistycznego badania instrumentalnego polegającego na wykonaniu testu obciążeniowego, który dostarczy danych do określenia wytrzymałości pnia na złamanie. Za przeprowadzeniem dalszych badań specjalistycznych przemawia duża wartość kulturowa i przyrodnicza przedmiotowego drzewa oraz jego status jako pomnika przyrody.

§ 3. 1. Zabiegi pielęgnacyjne na pomniku przyrody powinny być przeprowadzone w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r. przez firmę specjalistyczną posiadającą doświadczenie w pielęgnacji drzew uznanych za pomniki przyrody.

2. Wykonane prace nie mogą spowodować utraty walorów przyrodniczych drzewa będącego pomnikiem przyrody.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gościeradów.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Gościeradów

Krzysztof Galant

Uzasadnienie

Dom Pomocy Społecznej im. Hr. Eligiusza Suchodolskiego w Gościeradowie w dniu 4 stycznia 2024 r. (08.01.2024 data wpływu) zwrócił się do Wójta Gminy Gościeradów z prośbą o podjęcie uchwały w sprawie przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych 7 drzew gatunku Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) będących pomnikami przyrody. W trakcie realizacji podjętych działań uwzględniono także pomniki przyrody usytuowane na działce nr ewid. 68 obręb geodezyjny Gościeradów Folwark tj. 11 sztuk drzew gatunku Lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) W ramach przeprowadzonej inwentaryzacji drzewostanu wraz z ekspertyzą dendrologiczną wykazano, że wymienione powyżej drzewa znajdujące się na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego wymagają przeprowadzenia na nich zabiegów pielęgnacyjnych.

Aktem prawnym, regulującym cele, zasady i formy przyrody w Polsce jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.). Zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy prace wykonywane na potrzeby ochrony przyrody uzgadnia się z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustanowienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Jednocześnie rada gminy dokonuje uzgodnienia prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody i realizacji celu publicznego, bez względu na mocy jakiego aktu prawa miejscowego pomnik przyrody został ustanowiony, tzn. czy pomnik przyrody został ustanowiony rozporządzeniem czy uchwałą rady gminy.

Przeprowadzenie wskazanych w uchwale zabiegów ma na celu jak najdłuższe zachowanie dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, jakim są przedmiotowe pomniki przyrody i utrzymanie ich w dobrym stanie zdrowotnym.

Przewodniczący Rady
Gminy Gościeradów

Krzysztof Galant

